

A Fiala mlčí. Na „dávkových“ úřadech přituhlo tak, že to musíte vědět

- CZ24 News | 24. listopadu 2022

ČESKO: „Mne především mrzí poslední dva měsíce nekomunikace vlády a zvláště to, že ministr práce a sociálních věcí a ani premiér vůbec nereagují. Toto je v rámci sociálního dialogu nevidané,“ shrnuje současné zkušenosti Pavel Bednář, předseda Odborového svazu státních orgánů a organizací. A pro ParlamentníListy.cz potvrdil, že se zvyšuje agresivita vůči přetíženým úředníkům na pracovních úřadech i sociálních odborech. Začíná verbálním napadáním a může skončit i zastřelením úřednice. Politici se však problému dostatečně nevěnují.

Zaslal jste premiérovi Petru Fialovi (ODS) otevřený dopis, neboť nedošlo k dohodě o valorizaci mezd státních zaměstnanců. S vládou jste byli dohodnuti, že se sejdete na jednání co nejdříve. Jak si vysvětlujete, že k němu dosud nedošlo?

Na posledním jednání, které se konalo 27. září letošního roku, opravdu nedošlo k dohodě mezi stranou odborů a zástupci pětikoalice. Jediným výsledkem bylo, že se obě strany dohodly na dalším jednání, a to v co nejkratším termínu. Máme tu 23. listopadu a doposud k žádnému jednání nedošlo, vlastně ani nedošlo k jakékoli reakci na naše výzvy. Vyzval jsem jako mluvčí odborových svazů veřejných služeb a správy, které jsou součástí Českomoravské konfederace odborových svazů, dne 12. října a posléze ještě jednou 2. listopadu formou sms zprávy ministra práce a sociálních věcí, jako garanta odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě, k dohodnutému jednání. Bohužel bez jediné reakce. Oficiálně jsem dopisem se žádostí o stanovení termínu jednání oslovil i předsedu vlády, a to 19. října. Bohužel opět bez jediné reakce z jeho strany. Opravdu si nedokážu vysvětlit postoj premiéra a ministra práce a sociálních věcí vůči sociálnímu partnerovi. Kdyby odpovědi byly jakékoli, tak ocením alespoň jejich reakci. Ale toto?

Napsal jste mu také, že vnímáte „vzrůstající nespokojenost zaměstnanců veřejných služeb a správy s liknavostí vlády při řešení valorizace platů na rok 2023“. Jak se projevuje?

Dostáváme každý den dotazy, jak vyjednávání pokračují. A nejsou to dotazy jenom od našich členů či zaměstnanců, ale i od personalistů, kteří doposud nevědí, co vlastně s platy od 1. ledna 2023 nastane. Jsou to dotazy nejenom od státních úřadů, ale i ze samosprávy. Ta nejistota má jasnou vazbu na tvorbu rozpočtů u územně samosprávných celků, ale i na rozpočty jednotlivých ministerstev.

Na konci jste uvedl, že doufáte v dohodu do konce roku. Podaří se to?

Hlavně musí dojít k jednání. Sociální dialog je především o hledání kompromisů tak, aby každá ze stran dialogu byla spokojená. Neměl by být pouze jeden vítěz. Bohužel v letošním roce dosavadních pět jednání nebylo o hledání kompromisu ze strany vládní koalice, ale spíše prosazováním svého názoru. Takto si sociální dialog nepředstavuji, navíc nyní skoro dva měsíce jednání neprobíhá, ač na něm byla oboustranná dohoda. Za mne je to přinejmenším zvláštní situace, které popravdě nerozumím.

Jak hodnotíte vládní politiky v jejich přístupu ke státním zaměstnancům za poslední rok?

Diplomaticky řečeno: bez komentáře. Dehoneštace úředníků dále pokračuje nejenom politiky, ale i ze

strany některých sdělovacích prostředků.

Jaké máte informace ohledně vrůstající nespokojenosti pracovníků v sociálním sektoru a na úřadech práce vzhledem k jejich extrémní vyčerpávajícímu zatížení?

Bohužel situace na úřadech práce je od jara letošního roku vyhrcovaná. Tím, že přibýly různé sociální dávky, došlo k extrémnímu nárůstu agendy a přetížení zaměstnanců. To má za následek frustraci zaměstnanců, zvýšenou nemocnost, demotivující stav na pracovištích, až to dochází k jejich vyhoření a odchodům mimo Úřady práce České republiky. Nepomohlo tomuto stavu ani zaslání prostředků na odměny ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí, protože přiznání těchto odměn mnohdy nenašlo toho pravého zaměstnance, především z první linie, takzvaného přepážkového zaměstnance, spíše zaměstnankyni. A podobnou situaci nyní prožívají na České správě sociálního zabezpečení díky extrémnímu zájmu občanů o předčasné důchody.

Slýcháme dokonce, že tyto státní aparáty jsou na zhroutění právě z přetížení. K němu dochází kvůli současné krizi i ukrajinským uprchlíkům. Zaznamenáváte fronty před úřady, aby se lidé vůbec dostali k pořadovému číslu. Jak vážná je situace?

Myslím, že tato otázka by měla směřovat na generální ředitelství Úřadů práce České republiky, ústředí České správy sociálního zabezpečení anebo přímo na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Nejsem kompetentní osoba, která by měla podat k tomuto relevantní informace.

Jsou nízké platy například zaměstnanců úřadů práce jedním z důvodů, proč zaznamenává personální problémy?

Z mého úhlu pohledu je to samozřejmě jeden z důvodů. Zaměstnanci a zaměstnankyně úřadů práce, ale i České správy sociálního zabezpečení jsou opravdu mezi těmi zaměstnanci státu, kteří jsou nejhůře odměňováni. Pokud se podaří v rámci výběrového řízení přijmout na pozici referenta nějakého uchazeče či uchazečku, to neznamená, že tito zaměstnanci zůstanou. Až postupně zjistí, za kolik budou pracovat, za extrémního přetížení a mnohdy bez proplacení přesčasů, tak odcházejí k jinému zaměstnavateli, především v soukromém sektoru. Toto ale není problém jenom těchto dvou citovaných úřadů, toto je problém celé státní správy, ale i samosprávy.

Co by zaměstnancům „sociálek a pracáků“ nejvíce pomohlo kromě přidání financí?

Samozřejmě motivačním prvkem je adekvátní odměňování, proplacení přesčasů, za mimořádné výkony přiznání odměn. Dalším prvkem je možná i určitá změna organizace práce. Na stole je i zamyšlení, jestli tak extrémně zatížené úřady, jako je Úřad práce České republiky a ústředí České správy sociálního zabezpečení, nepotřebují personálně posílit. A ne vysílat signály ze strany vlády o snižování počtu státních zaměstnanců. Myslím, že by i změna atmosféry na pracovištích také pomohla. O tomto se raději nemluví, ale je celá řada případů, kdy vedoucí zaměstnanci, představení, svými postoji a svým chováním vůči podřízeným zbytečně vyvolávají atmosféru napětí na pracovišti, což je jeden z demotivujících prvků, kvůli kterým dochází k fluktuaci zaměstnanců různých úřadů.

Je pravda, že stoupá agresivita vůči úředníkům, kteří vyplácejí dávky? Co s tím?

Ano, to mohu potvrdit, ale statistiky by měly poskytnout jednotlivé služební úřady. Jak se mění celá společnost, tak se zvyšuje agresivita klientů vůči úředníkům. Tato agresivita začíná verbálním napadáním, vyhrožováním úředníkům a jejich rodinám a jsou i známé případy fyzického napadení včetně zastřelení úřednice pražského úřadu práce. My jako Odborový svaz státních orgánů a organizací dlouhodobě prosazujeme, aby se stát daleko důsledněji zabýval touto problematikou, aby ochrana úředníků byla legislativně podchycena včetně pomoci zaměstnavatele po stránce právní či

psychologické. Bohužel minulé vlády a ani tato vláda se tomuto problému dostatečně nevěnovaly a nevěnují.

Kromě stoupajícího počtu Čechů, kteří potřebují sociální dávky, jsou to Ukrajinci, kteří potřebují pomoc a skrze úřady získávají podporu. Daří se vládní politikům dostatečně reflektovat potřeby obou národů?

Z pozice předsedy odborového svazu, tedy zástupce zaměstnanců, nejsem kompetentní se k tomuto vyjadřovat.

Jaký je rozdíl v komunikaci s vládou současnou oproti té minulé? Jaké máte postřehy?

Již jsem částečně odpověděl. Každá vláda má svůj styl vládnutí, své priority, své odborné, politické a ideologické představy. Musím přiznat, že obě vlády ctily či ctí sociální dialog jako prostředek k udržení sociálního smíru. Pravidelně se scházela a schází Tripartita, dochází k různým jednáním na různých úrovních komunikace mezi sociálními partnery, včetně vyjednávání o platech zaměstnanců veřejného sektoru. Rozdíl vidím především v tom, jak vlády přistupovaly a přistupují k argumentaci odborů, k hledání společného průsečíku názorů, tedy kompromisu. Musíme si však uvědomit, že je velmi obtížné hodnotit tyto dvě vlády, každá vládla a vládne v rozdílných celospolečenských, celosvětových a ekonomických podmínkách. Mne především mrzí poslední dva měsíce nekomunikace vlády na naše výzvy a zvláště to, že ministr práce a sociálních věcí a ani premiér vůbec nereagují. Toto je v rámci sociálního dialogu nevídané.

ZDROJ: PL